N°. 2348. DE TIJD. 1855.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 17 JANUARIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 Januarij.

De *Amsterdamsche Courant* zegt, dat haar »in een partikulier schrijven wordt medegedeeld, dat een aantal kiezers in het distrikt Almelo voor een lid der Tweede Kamer, in plaats van wijlen den heer de Man, hunne stem zullen uitbrengen op den heer mr. H. van Sonsbeeck, oud-minister van Buitenlandsche Zaken en van Roomsch Katholieke eeredienst."

De *Amsterdamsche Courant* verzwijgt zorgvuldig, of dit partikulier schrijven haar uit het distrikt Almelo geworden is. De partikuliere berigten, welke wij van daar ontvangen, maken met geen enkel woord melding van hetgeen door de *Amsterdamsche* ons ter kennis is gebragt en wij meenen, dat, zoo het eenigen grond had, onze vrienden ons daar toch wel niet geheel onkundig van zouden hebben gelaten. Geeft dit geene aanleiding tot de veronderstelling, dat het partikulier schrijven van de *Amsterdamsche* wel eens van elders dan uit het distrikt Almelo zou kunnen herkomstig zijn, van daar namelijk, waar men de waarschijnlijke benoeming van den heer van der Linden met leede oogen ziet, en men die benoeming, door de stemmen te verdeelen, gaarne welligt wel een weinig zou willen bemoeijelijken? Wij laten de beantwoording van die vraag aan anderen over; het zonderling berigt, in de *Amsterdamsche* opgenomen, geeft ons echter het regt haar te stellen.

Hetgeen voorafgaat houdt geenszins in, dat het ons niet aangenaam zou zijn den achtenswaardigen van Sonsbeeck naar de Tweede Kamer afgevaardigd te zien; 't zou ons een waar genoegen zijn den verdienstelijken oud-minister daar op nieuw in 't algemeen belang werkzaam te weten. Maar 't is, bij verkiezingen, de vraag niet, aan welke personen men, in 't algemeen genomen, liefst zijne stem zou willen geven; de vraag geldt het daar, welken der tegen over elkander gestelde kandidaten men liefst benoemd ziet. En daar het nu niet twijfelachtig is, tusschen welke twee kandidaten weldra in het distrikt Almelo zal moeten gekozen worden, zoo meenen wij onze vrienden met bescheidenheid te moeten waarschuwen zich door geene kunstgrepen van hunne tegenpartij op een dwaalspoor te laten brengen, maar eenparig hunne stem uit te brengen op dien der beide tegen over elkander staande kandidaten, voor welken zij de meeste sympathie gevoelen, en door wien, naar hunne overtuiging, het algemeen belang het best zal behartigd worden. Elke stem, die zij aan den heer Mr. G. M. van der Linden zullen onthouden, om die uit te brengen op eenig persoon, die geen kans heeft van benoemd te worden, komt in 't voordeel van den tegenstander des algemeen gepræfereerden kandidaats.

De *Nederlander* had eene aanleiding noodig, om van een schoon citaat uit Racine gebruik te maken: hij griffelde dienvolgens de onderstaande alinea's ter neder:

»Christelijk voorwaar is de wensch en bede dat er onverwijld aan het bloedvergieten een einde moge worden gemaakt.

»Zonderling steekt hierbij af de toon van het Parijsche Ultramontaansche blad *l'Univers*, onder de leiding van den heer Veuillot, denzelfden die in geschrifte »het niet in tijds verbrand zijn van Luther" betreurd heeft.

»Thans leest men in dat invloedrijke blad een zeer oorlogzuchtig betoog, waarin o. a., zoo het heet, met nationaal-Christelijken zin, gezegd wordt dat *priester* en *soldaat* de handen moeten in een slaan, dat de Franschman *priester* of *soldaat* geboren is, en dat het zwaard voor den Franschman is »het achtste sacrament hetwelk hem later zal maken.

»Waarzoodanige taal, zoo niet door een priester, in naam van den Roomsch-Catholijken priester gevoerd wordt, zouden wij gaarne zien, dat de heer Veuillot door een Godvreezenden en menschlievenden krijgsman met de regels van Racine toegesproken wierd:

»Hé quoy, Mathan! d'un Prêtre est-ce là le langage;
Moy, nourri dans la guerre aux horreurs du carnage,
Des vengeances des Rois ministre rigoureux,
C'est moi qui prête ici ma voix au Malheureux,
Et vous, qui lui devez des entrailles de père,
Vous, ministre de paix dans les tems de colère,
Couvrant d'un zele faux vôtre ressentiment,
LE SANG A VÔTRE GRÉ COULE TROP LENTEMENT." "

't Doet ons goed, die schoone regels te herlezen: in welk verband staan zij echter tot hetgeen voorafgaat? De heer Veuillot schrijft »in naam van den Roomsch-Katholieken priester," repliceert de *Nederlander*. Doch met welk regt wordt dit geinsinueerd, wanneer niet één, maar honderdmaal gezegd is, dat niemand buiten de redakteuren van den *Univers* voor den inhoud van dat blad aansprakelijk is, en dat zij, niet in naam van een ander, maar in hun eigen naam spreken?

De *Nederlander* vindt het niet ongepast, om te dezer gelegenheid nog eens den duizendmaal herhaalden laster te berde te brengen, dat de heer Veuillot »in geschrifte het niet bij tijds verbrand zijn van Luther betreurd heeft." Wij noodigen den *Nederlander* uit, ons het Nommer van den *Univers* of de plaats uit een der geschriften van den heer Veuillot op te geven, waar dit geschied zou zijn, maar vleijen ons niet, dat aan onze uitnoodiging zal voldaan worden, om de eenvoudige reden, dat dat Nommer van den *Univers* of die plaats uit de schriften van den heer Veuillot nergens te vinden zijn.

Evenmin zal hij in dat »invloedrijke blad" de plaats kunnen aanwijzen, »waar gezegd wordt, dat [thans] *priester* en *soldaat* de handen moeten ineen slaan," en dat »het zwaard voor den Franschman het achtste sacrament is." Wel vertelt de *Indépendance* dat de *Univers* dat zou gezegd hebben; doch men weet hoe ver de waarheidsliefde van dat revolutionnaire blad gaat. Zou de *Nederlander* niet betamelijk en voorzigtig handelen, wanneer hij ten minste kennis nam van de bladen of geschriften, die hem hinderlijk zijn, en welke hij bij zijn publiek in diskrediet zoekt te brengen?

Men leest in de *Emancipation Belge*:

»In de hoogere kringen zijn de tegenstrijdigste geruchten in omloop, betreffende de politiek gesteldheid. De hoop op vrede vermindert, schoon de onderhandelingen [illegible] Parijs en Londen worden [illegible] van den Czaar beschouwd als een laatste poging, om te beletten dat Oostenrijk tot feitelijkheden overga en Pruissen zijne adhæsie aan het traktaat van 2 December geve. Men zegt er dat de Russische diplomatie, het terrein onder hare voeten voelende wegzinken, het gebied der onderhandelingen binnentreedt, ten einde er, bij toeval, een middel te vinden dat de westersche mogendheden zou kunnen verdeelen. Lord Russell is overtuigd dat Rusland niet eerder de vlag zal strijken dan den dag dat de gevaarlijke illuziën zullen verdwenen zijn, waarmede het, eenige maanden geleden, zich misleidde; en verklaart openlijk dat Rusland een groote nederlaag moet worden toegebragt om het streng te onderwerpen aan de wetten van het Europeesche evenwigt.

»Te Weenen twijfelt men minder aan den vrede. De diplomaten ontveinzen zich echter de moeijelijkheden niet, welke zij moeten overwinnen, vooral gedurende de voortzetting der vijandelijkheden, die, den een of anderen dag, de schranderste kombinatiën en de diepst overwogene koncessiën kunnen verijdelen. Een wapenstilstand schijnt hun wenschelijk; doch hiervan de onmogelijkheid ziende, doen zij lofwaardige pogingen, om, zoo spoedig mogelijk, de grondslagen van een vredestraktaat te leggen.

»Zijn de berigten, die wij ontvangen hebben juist, en wij hebben reden zulks te gelooven uithoofde der bronnen waaruit wij ze putten, dan vertrouwt men algemeen te Berlijn, dat de vrede spoedig zal gesloten worden, wijl men er aan de opregtheid der laatste verklaringen van den Czaar gelooft, terwijl men tevens vermeent, dat het de wensch der Westersche mogendheden is, om op eervolle wijze aan het konflikt een einde te maken. De aanhangers van Rusland namelijk, leggen te dien aanzien geen twijfel aan den dag. Zij beweren dat de Czaar nooit den oorlog gewild heeft, dat hij ongelukkiglijk een jaar geleden zich gewikkeld heeft in die rampzalige onderneming tegen de Donau-vorstendommen, dat hij toen niet aan een Engelsch-Fransch bond geloofde en, minder nog aan een alliantie van gansch Europa tegen hem; dat hij wenscht tot het algemeen Europeesche bondgenootschap terug te keeren en ten spoedigste al die koncessiën zal verleenen, welke met de waardigheid en de veiligheid van het Moskovische rijk strooken. Ziedaar de taal der Russische partij, welke te Berlijn immer veel invloed heeft. Is die taal opregt, gelijk men mag hopen, of is ze het rezultaat van een ordewoord waar achter de Russische diplomatie eene schandelijke intrigue houdt verborgen? Dat raadsel zal binnen weinige dagen zijn opgelost.

»Onze Berlijnsche korrespondent ontwikkelt een denkbeeld, dat te Weenen schijnt ontloken te zijn, en waarop de verbonden mogendheden wel zouden kunnen aandringen. Rusland zou namelijk uitgenoodigd worden om de geallieerden Sebastopol te laten binnenrukken, waarna een wapenstilstand zou plaats hebben, gedurende welken met ijver de vrede-onderhandelingen zouden worden voortgezet. Die waarborg zou daarom toch het toekomstig lot van Sebastopol niet beslissen en voor Rusland niets vernederends hebben; dat rijk zou in dat geval slechts van zijn goeden wil doen blijken om een einde er aan te maken, 't geen misschien voor dat rijk het beste middel ware om zijne sterkste vesting in de Zwarte Zee te behouden.

»Wij kopieeren schier letterlijk den brief en leggen hem onzen lezers ter overweging bloot."

Men schrijft van de Napelsche grenzen, dd. 27 Dec. het volgende: Dat de demagogen alles aanwenden, om Napels te beroeren is bekend, en dat de Jezuïten, voornamelijk daartoe de gelegenheid aanbiedende, het eerst den aanval zullen te verduren hebben, is te begrijpen. Reeds in Maart schreef men uit Piëmont, en 't werd in Mei herhaald, dat de Jezuïten in December uit Napels verdreven zouden worden. Om dat doel te bereiken moest men bij den koning de Jezuïten verdacht maken. Daartoe bood de *Civiltà Cattolica* overvloedige gelegenheid, en welk tijdschrift dan ook spoedig in het rijk verboden werd. De redenen der verdachtmaking zijn voornamelijk in drie soorten van onderwerpen te vinden. Zij betreffen 1°. de bestrijding der kerkelijke afhankelijkheid en de verdediging der vrijheid van de Kerk: een majesteitsschennis ten aanzien van het Jozefismus der Napelsche bureaukratie; 2°. de duidelijke overhelling tot de opvatting van het Oostersche vraagpunt in den zin der Westersche mogendheden en van Oostenrijk, en den afkeer voor Rusland; 3°. de beschouwingen der *Civiltà Cattolica*, welke in een afzonderlijk geschrift zijn blootgelegd, en waarin ook de tegen dat tijdschrift gerigte policieverordeningen in het koningrijk Napels geschiedkundig worden ontleed. De persoon des Konings werd, wel is waar daarin met groote toegevendheid behandeld, maar het ministerie van policie vond zich gekrenkt. Uit een en ander trachtte men het besluit te trekken, dat de Jezuïten de vijanden van het ministerie, liberalisten en tegen de Grondwet revolutionair gezind waren, en, de Fransche politiek in het Oosten toegedaan zijnde, het Muratismus huldigden. Men ziet, het is den *liberalisten* geoorloofd, de Jezuïten van *liberalismus* te beschuldigen. De slag was behendig toegebragt en miste aanvankelijk zijn doel niet. Sedert is echter de Koning, gelijk men weet, door betere inlichtingen gerust gesteld. — Wat de door de *liberalistische* bladen, als bij wijze van afspraak, medegedeelde memorie der Jezuïten betreft, ik deel u vertouwelijk mede wat daarvan is; maar meen, dat bescheidenheid het raadzaam maakt, voorshands in geene bijzonderheden daaromtrent te treden. [Wij voldoen aan de begeerte van onzen korrespondent, maar doen intusschen bemerken, dat het gebeurde den Jezuïten vijandige aanleggers niet tot eere strekt.]

(*Deutsche Volkshalle.*)

Den voorstanders der slavernij, en der *Amsterdamsche Courant* in het bijzonder, die de slavenbeulen in onze W. I. bezittingen liefst afschildert als de slagtoffers van opgewekte lasterzucht, zij de lezing en de wederlegging aanbevolen van het volgende, wat uit Paramaribo aan de *N. R. Ct.* berigt wordt:

»Twee, in de laatste maanden, plaats gehad hebbende voorvallen, die het lot van Suriname hadden kunnen be-

slissen, achten wij te belangrijk, dan dat wij dezelve aan de aandacht der Nederlandsche natie zouden kunnen onttrekken. Zij zijn de volgende:

»Op den 22 September ll. is de katoenplantaadje *Leydenshoop*, gelegen aan de rivier Matappica, publiek verkocht geworden.

»Vóór den verkoop hebben onderscheidene gegadigden, als naar gewoonte, zich naar dat effekt begeven, ten einde de slavenmagt, gebouwen en gronden te inspekteren. Een dier gegadigden was de heer H. Wright, een Schot van geboorte.

»Deze Wright, die vroeger, in weerwil van zijne gedane belofte om de slaven van de niet ver van *Leydenshoop* gelegene koffijplantaadje *Acconoribo* niet te verplaatsen, dezelve evenwel naar de suikerplantaadje *de Goede Vrede* heeft weten over te brengen, stond in geen goeden reuk bij de negers van *Leydenshoop*.

»Toen Wright hunne plantaadje en hen zelven inspekteerde met het bekende oogmerk om de slaven bij eenen eventuelen koop naar de suikerplantaadje *Hooyland* over te brengen, verzochten zij, *niet* door hem gekocht te worden, aangezien zij, te veel gehechtheid voor hunnen grond hebbende, *Leydenshoop* niet wilden verlaten.

»Ondanks deze openlijke verklaring der negers, kocht Wright het effekt op den 22 September ll. Hij zond daarop zijn boekhouder Richard O'Ferrall om het effekt over te nemen en een nieuwen direkteur, die dezen vergezelde, aldaar te plaatsen.

»De slavenmagt, naar gewoonte, vóór het woonhuis geroepen zijnde, om de bevelen van haren nieuwen meester Wright te vernemen, verklaarde hem niet als zoodanig te erkennen, en den nieuwen direkteur in zijnen naam niet te accepteren, er bijvoegende, dat Wright zoowel als de nieuwe directeur, vrijelijk op de plantaadje kunnen komen en verblijven, dat de producten der plantaadje zullen worden afgewerkt, doch dat zij volstrekt weigert den grond te verlaten, waaraan zij door geboorte gehecht is, om naar eene suikerplantaadje overgebragt te worden.

»Richard O'Ferrall kwam dus onverrigter zake in de stad terug, doch zond onmiddelijk na zijn arrivement de roeijers in de gevangenis binnen het fort *Zeelandia*.

»Eene deputatie, bestaande uit bewoners van de divisie Matappica, aan wier hoofd mr. J. H. de Friderici zich bevond, begaf zich onmiddelijk naar de plantaadje *Leijdenshoop*, ten einde de negers te bewegen, zich aan den gevreesden H. Wright te onderwerpen; doch vruchteloos. De houding der slaven bij die gelegenheid bewees waartoe de slaven in staat zijn; maar nog meer, toen de luitenant der divisie, Mollinger, vergezeld van onderhoorigen, zijne magt wilde doen gelden, om hen te doen bukken. Weinig had het toen gescheeld, of de wrekende hand had zich van den houwer bediend.

»Deze voorvallen, die in de stad zoaveel ongerustheid baarden, hadden ten gevolge, dat de procureur-generaal, vergezeld van een tolk in de Neger-Engelsche spraak, zich op den 1sten October naar *Leijdenshoop* begaf.

»Wat toen daar is uitgevoerd, wie de gedelegeerde regtbank heeft uitgemaakt, is, zoo als het in Suriname de manier is, niet bij het publiek bekend geworden.

»Intusschen is de prokureur-generaal in de stad teruggekeerd, terwijl eene gewapende burgermagt, onder bevel van den luitenant Mollinger, de woningen der slaven bleef omsingelen, ten einde de negers, die van sterken drank en zout onthouden werden, en niet anders dan banannen met water tot voedsel kregen, zoolang te dwingen, tot dat zij zich aan hunnen meester Wright zouden hebben onderworpen.

»De standvastigheid der negers scheen onbuigzaam, doch nu gebeurde eene omstandigheid, die hunnen moed deed zinken. Hunne kinderen, die zich zoolang in huis niet konden ophouden en naar frissche lucht haakten, gingen het een na het andere, naar buiten. De menschlievende luitenant Mollinger deed hen onmiddellijk oppakken, en gaf bevel, om hen, afgescheiden van hunne betrekkingen, naar de suikerplantaadje *Hooyland* over te voeren. Deze handelwijze stiet tegen het gemoed van den onbeschaafden neger. De natuur sprak luid in het ouderlijke hart, en allen vlogen naar buiten, klemden hunne kinderen aan hun hart, en verklaarden liever hunnen gevloekten meester te zullen volgen, dan zich van hunne liefdepanden af te scheuren.

»De menschlievende luitenant Mollinger, administrateur en direkteur van de plantaadje *Anna Catharina*, maakte van deze gunstige gelegenheid gebruik, deed de geheele slavenmagt onverwijld in de ponten stappen en naar *Hooyland* overbrengen.

»Trotsch op zijne behaalde overwinning, gaf hij daarvan kennis aan den prokureur-generaal, doch hoe groot was Mollinger's verwondering, toen hij van dezen ambtenaar last kreeg, om de slaven onmiddelijk wederom te doen teruğbrengen op de plantaadje *Leydenshoop*, van waar hunne toestemming op eene onmenschelijke wijze was verkregen; met bijvoeging, dat de maatregel om de woningen der slaven te bezetten, ten doel had, de negers te noodzaken Wright als hunnen wettigen meester te erkennen, *niet* om hen, tegen hunnen wil, tot transportatie te dwingen. Luitenant Mollinger had dus in zijnen ijver voor de goede zaak der slavernij, de hem gegevene bevelen overschreden,

»De slaven werden alzoo op *Leydenshoop* teruggebragt.

»Wat is verder in deze zaak gedaan? Wij weten het niet. — Z. Exc. de minister van Koloniën, zal hierop misschien beter kunnen antwoorden.

»Het tweede voorval heeft in het laatst der maand Oktober plaats gehad op de de plantaadje *Vriendsbeleid en Ouderzorg*.

»De direkteur der plantaadje, de heer Geursman, Nederlander van geboorre, had een vrolijk partijtje; zoo als het gewoonlijk onder de direkteurs gaat. Daarbij waren zijne naaste buren tegenwoordig. Men had braaf gegeten en gedronken, en vermaakte zich nog tot laat in den nacht. De jongen (footboy) had den geheelen dag bediend en was gedurende den avond in de weer om de jeneverborreltjes en glazen wijn in te schenken, tot dat eindelijk vermoeijenis hem naast een nachtvuur, hetwelk digt bij het woonhuis was aangelegd, deed nedervlijen. De direkteur Geursman riep om een vlammetje, ten einde een laatste cigaar op te steken; de jongen was niet bij de hand.

»Verwoed over *de luiheid* van zijnen knecht, zeide hij, dat hij hem zou leeren, *vuur te geven*. — Tot dat einde nam hij een kruik met voorloop (alcohol), — liep naar de plaats waar de jongen te slapen lag, stortte de spiritus over hem uit, en zag met vreugde hoe de kleederen, die de jongen aan het lichaam had, benevens het dekkleed, in vlam geraakten. — De jongen, door de hitte en pijn, wakker geworden, wist in zijn schrik en bedwelming geen beter middel om den brand te blusschen, dan in de naastbijgelegene vaart te springen.— Hij deed dit, zonk neder en...... verdween! Hij had opgehouden te leven!!...

»Zoo als ligt te begrijpen is, gaf dit aanleiding tot oploop onder het huisvolk, wiens kreet en misbaar tot in de negerhuizen doordrongen. — De bloedverwanten van den drenkeling ijlden naar de plaats, waar hunne dierbare betrekking, ten gevolge van de gruweldaad des directeurs, het leven had verloren. — Luid waren hunne bittere klagten tegen den dader. — Deze, vertoornd over zulk een gedrag, greep de ouders en verdere familie des overleden jongens, en sloot hen in het ziekenhuis op. De slavenmagt, hierover ten uiterste verwoed, trok in massa op naar het ziekenhuis, verbrak de deur en ontzette de gekerkerden. — Daarop begaven zich de voornaamste onder haar naar den nabijwonenden kapitein der divisie, en bragten hunne klagten tegen den directeur Geursman in. — Onmiddelijk werd een proces verbaal opgemaakt en aan den procureur-generaal opgezonden.

»Welk een indruk dit voorval bij de stadbewoners heeft gemaakt, laat zich gemakkelijk bevroeden.

»Is de prokureur generaal naar de plaats van dit feit gegaan? — Is de zaak geregtelijk onderzocht geworden?

»Wij weten het niet. Zijne Excellentie de minister van Koloniën zal misschien hierover eenig licht kunnen verspreiden. —

»Intusschen kunnen de voorstanders van het behoud der slavernij ten naastenbij berekenen, wat, bij gebeurtenissen als de hiervoren vermelde, van het lot der vrije bevolking van Suriname te wachten is.

»*Paramaribo*, 1 December 1854."

Uit het voorloopig verslag der Tweede Kamer over het voorstel tot regeling en beperking der uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering laten wij hier het begin der algemeene beschouwingen volgen:

De overweging in de afdeelingen der Kamer van het bij de Koninklijke boodschap van 25 September jl. ingezonden ontwerp van wet op de uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering heeft de volgende uitkomsten opgeleverd.

§ 1. Vrij algemeen is bij die overweging het gevoelen op den voorgrond gesteld, dat aan het tweede lid van art. 10 der Grondwet niet anders dan eene striktc uitlegging kan worden gegeven. Dat lid behelst slechts ééne uitzondering op den voorafgaanden regel. Geene andere beperking kan dus aan de uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering worden verbonden, dan die in het belang der openbare orde geboden wordt. Daaruit volgt, dat alle vroegere beperkingen en belemmeringen van het genoemde regt, die niet bepaald door het belang der openbare orde te verdedigen zijn, als afgeschaft en vernietigd moeten worden beschouwd. Eenige leden willen dat dit duidelijk in het tegenwoordig wets-ontwerp uitkwam, zoodat daarbij alle beperkende of belemmerende voorschriften van dezen aard uitdrukkelijk werden afgeschaft. Een punt van dit gewigt moest niet aan de latere waardering des regters worden overgelaten.

Van dezelfde zijde werd, ook met het oog op een bepaald onderdeel van het tegenwoordig ontwerp, beweerd, dat, vermits de Grondwet van 1848 het regt van vereeniging en vergadering in eenen algemeenen zin heeft erkend, bij de regeling der uitoefening van dat regt alleen bevestiging, verbetering en uitbreiding te pas kwam van de bevoegdheid, die de ingezetenen te dezen aanzi n reeds vóór 1848 verworven hadden. In geen geval mogten zij in eene mindere voordeelige stelling geplaat[st] worden dan zij nu reeds in dit opzigt innamen.

§ 2. Al verder is de vraag behandeld, of de we[t] waarbij uitvoering aan art. 10 der Grondwet gegev[en] wordt, zich tot andere dan politieke vereenigingen k[an] uitstrekken. In drie der afdeelingen werd die vraag do[or] verscheidene leden ontkennend beantwoord. De aard d[er] zaak en de woorden der Grondwet bragten, naar hu[n] gevoelen, mede, dat hier alleen aan politieke vereen[i]gingen te denken viel. Zelfs de plaatsing van art. 1[0] aan het einde der optelling van aan de ingezetenen to[e]gekende staatkundige regten van gewigtigen aard pleitt[e] voor dit gevoelen. Ook uit de geschiedenis der jongst[e] grondwets-herziening kon niets anders worden afgeleid dan dat art. 10 in de Grondwet is geschreven, allee[n] om aan de ingezetenen meer vrijheid op het staatkundi[g] gebied te verzekeren. Welligt had men bij het opstelle[n] van dat artikel voornamelijk, zoo niet uitsluitend, ge[]dacht aan de erkenning van het regt tot het houden va[n] vergaderingen van staatkundigen aard; welke vergaderin[]gen, naar men zich toen voorstelde, door de invoerin[g] der regtstreeksche verkiezingen noodig en nuttig zouden worden.

§ 3. Het voorgedragen wets-ontwerp laat zich in drie hoofddeelen splitsen, waarvan het eerste, uit de artt. [1] tot 4 bestaande, van het regt van vereeniging in he[t] algemeen handelt; het tweede, dat met art. 5 aanvangt zich met de vereeniging, die als regtspersoon optreedt bezig houdt; terwijl de derde, met art. 16 beginnende de uitoefening van het regt van vergadering betreft. Van zoodanige splitsing der wet uitgaande, heeft me[n] in de meeste afdeelingen te kennen gegeven, met genoe[]gen te hebben gezien, dat de Regering in het eerste deel op zuiver repressief terrein is gebleven, en ook i[n] het derde deel geene andere præventive maatregelen heeft voorgesteld dan met opzigt tot de vergaderingen in de artt. 17 en 20 bedoeld. In zoo verre derhalve en be[]houdens de bedenkingen op bijzondere bepalingen, die later zullen worden medegedeeld, onderscheidt zich, naar het oordeel van vele leden, het tegenwoordig ontwerp gunstig van de vorige. Alle præventive voorschriften omtrent aangelegenheden van dezen aard hebben toch eene zeer bedenkelijke zijde, daar zij maar al te ligt de ingezetenen aan noodelooze of zelfs hatelijke belemmeringen blootstellingen en op den geest van associatie doodelijk kunnen werken.

§ 4. Geheel anders was het oordeel over het tweede hoofddeel der wet, handelende van de vereeniging, die als regtspersoon optreedt. Ofschoon er leden waren, die zich ook hier meer op het standpunt der Regering plaatsten en zoowel de noodzakelijkheid der bij de artt. 5 en volgende beproefde aanvulling van leemten in het Burgerlijk Wetboek verdedigden, als de gepastheid om zich daarvoor de vaststelling van het tegenwoordig wets-ontwerp ten nutte te maken, — was het aantal grooter dergenen, die de hoofdstrekking der bedoelde bepalingen met nadruk bestreden en hare opneming in de wet ten sterkste afkeurden.

Bij de bestrijding werd in de eerste plaats dit gedeelte van het voorstel in verband beschouwd met de beweeggronden der Memorie van Toelichting. De Regering gaat daarbij uit van het denkbeeld, dat het regt van vereeniging vrij kan worden uitgeoefend tot het oogenblik toe, dat de vereeniging als regtspersoon optreedt. Maar nu kon men niet inzien, waarom eene vereeniging, die zich een noch met de wetten, noch met de goede zeden strijdig doel voorstelt — en ook volgens art. 1690 van het Burgerlijk Wetboek kunnen geene andere dan zoodanige vereenigingen of zedelijke ligchamen bestaan; — terstond gevaarlijk of schadelijk zou worden als zij burgerlijke handelingen pleegt. Er lag iets zeer tegenstrijdigs in, dat de wetgever dezelfde vereeniging, in welker optreding als politiek persoon hij geenerlei gevaar ziet, van het oogenblik af, dat zij als regtspersoon handelt, met wantrouwen zou moeten gade slaan.

Het regt om zich onderling te verbinden, zegt de Regering, sluit in geenen deele het regt in zich om als *persona civilis* zich aan derden op te dringen. Al ware dit zoo, dan moet men toch vragen, waarom de Regering in dit geval aan den bijzonderen ingezeten waarborgen nicent te moeten geven die zij voor den Staat niet noodzakelijk keurt; aan den bijzonderen ingezeten, die in de bestaande wetten het middel bezit om zich voor benadeeling van de zijde van elk zedelijk ligchaam, van elke vereeniging te vrijwaren. Ieder ingezeten moet voor zijne eigene belangen waken. De zorg voor mogelijke benadeeling dier belangen behoort niet door den Staat te worden uitgeoefend. Zoo men in het Wetboek van Koophandel sporen vindt van zoodige staatszorg, kunnen de daar voorkomende voorschriften van deze strekking toch niet anders dan als uitzonderingsbepalingen worden beschouwd. (*Wordt vervolgd*).

Z. M. heeft 1°. vergunning verleend aan den Hoogleeraar W. H. de Vriese tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Christus-orde, hem door den koning-regent van Portugal geschonken; 2°. benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc te Anloo c. a, A. Caland Az.

In het verslag betreffende de onlangs te Rome gehouden plegtige vergadering der Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo, in ons vorig Nommer opgenomen, zijn twee storende drukfouten ingeslopen. Kolom 2, regel 80 staat „eerwaarden," men leze „geachten." Regel 53 in plaats van den daar voorkomenden naam, leze men: „Baudon."

NAARDEN, 14 Jan. Bij de laatste stormen hebben de stranden, ten westen en ten oosten dezer stad, weder veel geleden. Bij elken storm neemt de zee aanzienlijke stukken gronds weg, zoodat er wel geen menschen leeftijd zal behoeven voorbij te gaan, of het bekoorlijke Muiderberg, dat met de voormalige buiten-verblijven, Valkeveen en Oud-Naarden, voor de bewoners der hoofdstad, in het schoone jaargetijde, plaatsen van uitspanningen zijn, zullen te vergeefs op de kaart gezocht worden, zoo men ten minste niet spoedig handen aan het werk slaat, om onzen gedachten nabuur paal en perk te stellen, door aan het bereids geopperde en veel besprokene plan der indijking der Zuiderzee gevolg te geven. (*N. R. Ct.*)

MIDDELBURG, 13 Jan. Door de kamer van koophandel en fabrieken is aan de Staten-Generaal een adres ingediend, tot ondersteuning van het requesť der bierbrouwers in deze stad en provincie, houdende verzoek om afschaffing van den accijns op de bieren en brandstoffen.

BERGEN OP ZOOM, 14 Jan. Sedert 1 Januarij jl., is alhier eene belasting op de honden ingevoerd, en wel ten bedrage van *f* 1.50 in het jaar voor iederen hond. Voor band-, kern- of schaapshonden, en voor die, welke voor den landbouw of eenigen anderen tak van nijverheid, of ter bewaking van huizen en erven gebezigd worden, zal men slechts 50 cent moeten betalen.

ZALT-BOMMEL, 13 Jan. Men is thans ijverig werkzaam tot het plaatsen van de stoom-werktuigen in de gebouwen te Aalst, tot het uitmalen van het water in den Bommelerwaard, waarvan de cilinders enz. te IJzenburg en de ketels te Deventer gemaakt zijn. Men hoopt dus met de maand April e. k. met een en ander gereed te zijn en verwacht dat de werktuigen voornamelijk aan het doel mogen beantwoorden. (*Amst. Cour.*)

KAMPEN, 14 Jan. In het laatst der vorige week zijn verscheidene onder-officieren, bij het instructie-bataljon aangekomen, om zich te prepareren voor het eerlang te houden officiers-examen.

ASSEN, 14 Jan. Sedert eenigen tijd trekken hier een buitengewoon groot aantal paarden door. Door Fransche kooplieden in Hanover gekocht, kunnen ze, wegens het verbod van uitvoer, niet zoo als vroeger door Pruissen, en nemen dus hunnen weg hier langs.

Men leest in de 2de Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 16 Jan. De *Morning Post* meldt, dat Oostenrijk aan Frankrijk en Engeland als zijn gevoelen heeft te kennen gegeven, dat het niet waarschijnlijk was, dat de vrede tot stand zoude komen. Oostenrijk houdt een wakend oog over hetgeen in de Dobrudscha gebeurt en binnen weinige dagen zullen de Oostenrijksche troepen eene offensieve houding aannemen.

De *Daily News* meldt, dat Zweden een verbond met de Westersche mogendheden heeft gesloten.

KOPENHAGEN, 16 Jan. Zes afgevaardigden hebben in het Volksthing het voorstel gedaan, om de vorige ministers in staat van beschuldiging te stellen, ter zake van het op 26 Julij jl. octroijeren der konstitutie voor het geheele rijk. De meerderheid zal dit voorstel aannemen.

PARIJS, 16 Jan. De *Moniteur* bevat een berigt uit Weenen, houdende dat het Russisch detachement, dat over den Donau was gegaan, den 10den is teruggetrokken en in Ismaël was teruggekeerd.

MARSEILLE, 16 Januarij. De alhier aangekomen O. I. post bevat een berigt uit Calcutta van 6 December, meldende, dat vier regimenten kavallerie en infanterij zullen vertrekken, om zich over Egypte naar de Krim te begeven. De gezanten van den keizer van Birmah waren aangekomen.

De tijdingen uit China tot 27 Nov. melden, dat de eskaders der verbonden mogendheden in de Japansche wateren twee Russische fregatten de Aurora en de Diana hadden genomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Jan. Volgens een depêche van vorst Menschikoff van den 8 is er in den toestand voor Sebastopol geene verandering gekomen. Het garnizoen der vesting moet twee uitvallen gedaan hebben, waarbij volgens den de Engelschen eenige verliezen zou hebben toegebragt.

— De inval der Russen in de Dobrutscha wordt thans weder in twijfel getrokken, en men gelooft dat het zal neerkomen op eenige schermutselingen met de kozakken. Voorts zijn er wederom allerlei geruchten in omloop.

— Volgens berigten uit Erzerum, hebben de Russen de dorpen in den omtrek van Bayazid verlaten, na ze bevorens vernield te hebben. Zij hebben zich op Eriwan teruggetrokken, zoodat de weg naar Perzie thans vrij is. De Turken zijn te Toprak Kalé geconcentreerd.

— In den middag van den 10 Januarij is het traktaat tusschen Sardinie en de Westersche mogendheden geteekend. Het kontingent van 15,000 man zal, naar men wil, terstond naar de Krim vertrekken en onder het opperbevel van lord Raglan komen. Voor ieder jaar dat de oorlog duurt, zullen de mogendheden, de leening die Sardinie zal moeten doen, tot dekking der oorlogskosten gemakkelijk trachten te maken.

De diskussie over de wet, waarbij de geestelijkheid van hare goederen zal beroofd worden, wordt voortgezet.

— In de vergadering der Cortes heeft de minister van Buitenlandsche Zaken, te midden van de hevige debatten over de koninklijke santie, de vergadering een schrik op het lijf gejaagd, door te zeggen, dat de tegenwoordige orde van zaken, zoo in- als uitwendig bedreigd werd, en het dus meer dan hoog tijd was, alle twist te laten varen en zich eensgezind te toonen. De minister heeft gezegd wat dreigde.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Jan. De *Times* zegt over de aanneming der vier waarborgspunten door den Czaar, het volgende:

»Waarschijnlijk is, er in de voorgestelde vredesvoorwaarden niets waarover het moeijelijker zijn zal zich met Rusland te verstaan, dan de bepaling dat deszelfs overwigt in de Zwarte zee zal ophouden; en voor het tegenwoordige is de loop van den veldtogt en van de onderhandelingen afhankelijk van de inneming van Sebastopol. Maar hierin zien wij, met het oog op de toekomst, nog het moeijelijkste deel onzer taak niet. Engeland en Frankrijk zullen, met Oostenrijks medewerking, naar wij vertrouwen, Turkije voor buitenlandsche vijanden beveiligen: doch dit zal weinig baten, zoo wij geen verandering in Turkije's binnenlandschen toestand brengen en eene of andere magt in het leven weten te roepen, die beter geschikt is om het land te regeren en te verdedigen dan het zwakke en bedorven bewind waardoor het zinkende gezag der dynastie van Othman nog wordt uitgeoefend. Dat is moeijelijker dan aan Ruslands heerschzucht perk te stellen; want het is eene taak vol innerlijke tegenstrijdigheid.

»Wij willen Turkije's onafhankelijkheid verzekeren en toch kan het alleen door buitenlandsche hulp verdedigd, en door raadgevingen van het buitenland uit het diepe verval opgebeurd worden. Wij willen niet, dat Rusland zich tusschen den Sultan en diens onderdanen dringe wij wenschen, en te regt, dat de regten der rajahs door 's lands wetten en door 's lands gouvernement worden beschermd, en toch leest men ... dat de welwillendste bedoelingen der Porte jegens hare Christen onderdanen overal verijdeld worden behalve waar voor derzelver verwezenlijking gewaakt wordt door Europeesche consuls of andere dienaren der Europeesche mogendheden.

»Zeer onlangs nog heeft onze gezant te Konstantinopel lord Stratford de Redcliffe, de groote verdediger der Turksche onafhankelijkheid, eene circulaire aan de Britsche consuls in de Levant gerigt, waarin hij hun voorschrijft, hem van tijd tot tijd rapport te doen omtrent de wijze waarop aan des Sultans Christen onderdanen regt bedeeld en de ten hunnen behoeve door de Porte gemaakte verordeningen uitgevoerd worden. In den grond der zaak heeft lord Stratford gelijk, want op geene andere wijze kan in Turkije de uitvoering verzekerd worden van de wetten die gemaakt zijn om de zwakken tegen de sterken te beschermen; doch in beginsel is de noodzakelijkheid dier tuschenkomst doodelijk voor de zaak, waarvoor lord Stratford zijn leven lang geijverd heeft.

»De groote meerderheid der Christen bevolking van Turkije is thans, het is niet te loochenen, vijandig gestemd tegen het gouvernement, hetwelk hen dag op dag laat ondervinden, dat zij minder zijn dan hunne medeonderdanen van het Mohammedaansche geloof; en toch kan Turkije niet langer door de Mohammedaansche bevolking alleen tegen buitenlandsche vijanden verdedigd worden. Alzoo kan het Turksche rijk niet in stand gehouden worden, tenzij men het zoo ver wete te brengen dat de Christen-onderdanen van dat rijk belang bij deszelfs instandhouding hebben; en toch wordt elke officiele tusschenkomst van een buitenlandsch gezag tusschen den Sultan en zijne onderdanen door ons gewraakt.

»Wierd de vrede nu hersteld en de kunstmatige prikkel des oorlogs, de van buiten aangebragte steun der Westersche legers aan Turkije ontnomen, dan zou het voor elk zigtbaar worden dat er nog niets gedaan is om een gouvernement daar te lande te vestigen, hetwelk het rijk besturen, en verdedigen kan. De tegenwoordigheid van bondgenooten heeft de hulpeloosheid en loomheid der Turken nog grooter gemaakt dan ooit vroeger; en wij durven zeggen dat er maar een gevoelen in het Britsche leger bestaat omtrent het karakter des volks hetwelk wij trachten te verdedigen.

»Doch de zaak, waarvoor wij strijden, zijn niet de Turksche instellingen en de Turksche volksstam, maar de onafhankelijkheid van het Oosten en hare beveiliging tegen de aanrandingen van Rusland. Het Turksche Rijk bezit onberekenbare hulpbronnen van allerlei aard, en door de gebeurtenissen der laatste maanden is gebleken hoe geducht die hulpmiddelen in Ruslands hand zouden kunnen worden; voor de veiligheid van Turkije en van Europa is alleen maar noodig dat zij met oordeel en geestkracht aangewend worden om weder een magtigen Staat en een beter aaneengesloten volk te vormen."

— De *Globe* van jongstleden Vrijdag zegt: »Heden zijn hier ter stede een aantal partikuliere brieven ontvangen uit het Britsche legerkamp voor Sebastopol, loopende tot 8 December. Toen was de toestand onzer troepen geenszins zoo hoopeloos als sommige onzer dagbladen willen doen gelooven. Het was droog en vriezend weder; hetgeen, gevoegd bij de aankomst van een aantal muilezels, het vervoer van ammunitie en levensmiddelen van Balaclava naar het kamp grootelijks bespoedigd had. Evenwel verwachtte men niet, dat vóór 10 of 12 Januarij een beslissende aanval op de vesting zou ondernomen worden. Uit den algemeenen toon der brieven, die wij onder het oog gehad hebben, zouden wij gunstige gevolgtrekkingen aangaande de gezondheid en de gemoedstemming der troepen afleiden."

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 15 Jan. Het bevestigt zich, dat Pruissen zich het regt voorbehoudt om deel te nemen aan de herziening der Europesche traktaten. Van daar het gerucht, dat Pruissen onverwijld zal toetreden tot het traktaat van December.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 Januarij.

BEVALLEN (13 Jan.): J. J. M. Krook van Harpen, geb. de Burlett, D. — (14 Jan.): J. H. M. Tieleman Lebbe, geb. Hildebrand, Z.

OVERLEDEN (12 Jan.): A. Zwaal, 50 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	15 JAN. 4½ u. gebl.	16 JAN.	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	$60\frac{9}{16}$	$60\frac{5}{8}$ à	$60\frac{11}{16}$	
Dito Dito	3	$72\frac{5}{16}$	$72\frac{1}{2}$		
Dito Dito	4	$90\frac{5}{8}$	$90\frac{5}{8}$	$90\frac{11}{16}$	
O. I. Leening 1844	4	$90\frac{5}{16}$			
Amortisatie	3½	$89\frac{1}{2}$			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.		124			
België, Certifikaten	4½				
Dito	2½				
Dito *Rothschild*	2½	$49\frac{1}{4}$			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1	$18\frac{5}{16}$	$18\frac{5}{16}$	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{3}{8}$
Nieuwe	3	$38\frac{1}{2}$			
Binnenlandsche	3	$32\frac{7}{8}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{13}{16}$	$32\frac{7}{8}$
Cert. Coup. Sp. Com.		$4\frac{15}{16}$			
Amortisable Schuld		$4\frac{1}{4}$			
Portugal, te Londen	3	$37\frac{3}{4}$	$37\frac{5}{8}$		
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{2}$		
Dito A°. 1828—1829	5	$100\frac{3}{4}$			
Negot. 1831 en 1833	5	$83\frac{5}{8}$			
Nieuwe Engelsche	4½	$87\frac{3}{4}$	$87\frac{7}{8}$	$87\frac{7}{8}$	
Negot. 1840	4	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{1}{4}$		
Dito *Stieglitz*	4	$75\frac{1}{2}$	$75\frac{3}{4}$		
Dito Nieuwe	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6		$59\frac{1}{4}$	$59\frac{1}{2}$	
Polen, Obligatiën	4	$68\frac{1}{8}$	$68\frac{1}{8}$		
Aandeelen 1835					
Oostenrijk, Metalliek	5	$64\frac{1}{2}$	$64\frac{5}{16}$	$64\frac{7}{16}$	
Dito 1847	2½	33	$32\frac{7}{8}$		
Dito 1851 en 1852	2½	33	$32\frac{7}{8}$		
Dito Nieuwe	5	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{1}{4}$	
Dito 1854	5	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{4}$	
Weener Bank	5	$69\frac{5}{8}$			
Dito	4	$59\frac{1}{2}$			
Aand. met Loting fl. 250	*f*				
Nieuwe dito 1854					
Pruissen	4½				
Amerika, Bank Aktien Cert.		$3\frac{1}{16}$			
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinie, te Londen	5				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilie	5				
Dito 1843	5	96			
Mexiko, te Londen £ 100	3	$20\frac{11}{16}$	$20\frac{9}{16}$	$20\frac{13}{16}$	
Dito Onbepaalde		$20\frac{9}{16}$	$20\frac{9}{16}$	$20\frac{13}{16}$	
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½				
Dito Uitgestelde					
Ecuador		$3\frac{9}{16}$			
Venezuela, te Londen	4	$22\frac{3}{4}$			
Dito Uitgestelde	1¼				
Grieken Bl. à £ 100	5				

Nat. Met. 66¾; 5 pCt. Stieglitz 82.

Bij tragen handel was de markt heden over het geheel

Blaauw gestemd, met uitzondering echter van Hollandsche Fondsen, welke hooger gezocht waren.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56⅛	Livorno	2/m.	*f* 38¼
»	zigt	» 56⅝	Napels	»	» 8½
Bordeaux	2/m.	» 55⅝	Petersburg	»	» 1.71½
»	zigt	» 56	Weenen	6/w.	» 28¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35½
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 100
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35⅝
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Jan. Belg. leen. 2½ pc. 52½, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 91½, Spanje 1—3 pc. 18$\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pc. 33⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 67

PARIJS, 15 Jan. Fransche 4½ pc. 93,45; 3 pc. 67.50; 3 pc Spanje 32; id. 1 pc. —; 5 pc. Met. 81; Rom. Leen. 82.

LONDEN, 15 Jan. Consols 92, 3 pc. Spanje buitenl. 37¾; 1 pc. dito 18⅜; Comité-Bewijzen 5; Passive 4¾. 5 pc. Rusl. 100; 4½ pc. dito 89; 4 pc. Holl. 93; 2½ pc. id 61¼; 5 pc. Sardinië 84½; Brazilië 98½; 4½ pc. Peru 70½; Gren. uitg. 5¾; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 21⅛; 4 pc. Portugal 41½; Turkije 75⅞; Ecuador 3⅞; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 15 Jan. Met. 5 pc. 83½; id. 4½ pc. 72; Bank-Aktien 1025; Wissel op Londen 12.13, Amst. —; Parijs 147½; Goud 31; Zilver 28; Nieuwe Leening 100½.

BERLIJN, 15 Jan. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 97 p.

HAMBURG, 15 Jan. Spanje 3 pc. 31⅝; id. 1 pc. 17⅝; Rusl. 5 pc. 94; 3 pc. Mexikanen 14¼; 5 pc. Sardinië 79; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 15 Jan. 5 pc. Met. 65¾; 3 pc. Spanje binnenl. —; id. 1 pc. 18$\frac{5}{16}$; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam 116⅝; Parijs 93¼; Weenen 94⅝.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 23,80	a —	Pruissische	*f* 35¼	a —
Napelsche	- 25,45	,, —	Spaansche	- 2,35½	,, —
Div. in £St.	- 11,67½	,, —	Hamb. Russ.	- 35¾	,, —
Eng. Russen	- 11,67½	,, —	Russ. in Z. R.	- 34¾	,, —
Fransche	- 56⅛	,, —	,, Pap. ,,	- 9⅞	,, —
Belgische	- 56⅛	,, —	Pools. in Fl.	27⅝	,, —

Coup. Spanje Buitenl. *f* 11 72½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,65	a	9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	»	11,75
» Pistolen	» 9,60	»	9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45

Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¾ à 10¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	»	1,78
Zilver 1000 a 980	*f* —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,20	»	104,70

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 15 Jan. Heden werden uit de eerste hand afgedaan 52 vaten Marijland Tabak per *Isabella* en 11 vn. dito per *Mississippi*.

Van Meekrappen was de aanvoer redelijk, doch de vraagprijzen waren algemeen iets hooger; wat tot de oude prijzen te koop was, vond koopers en voor enkele partijen is iets meer betaald.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 15 Jan. Tarwe. Puike N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 390, 413; Middelsoort *f* 360, 383; Blaauwe dito *f* 300, 353; Zomer dito *f* 308, 353. — 160, 161/2 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 450, 460; 160/2 ℔ Bovenlandsche Ris *f* 450. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 306, 315; Noordbrabandsche *f* 288, 300. — 144/2 ℔ Bovenlandsche *f* 295. — Garst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 162, *f* 174; Zomer *f* 159, 171. — 129, 131/2 ℔ Zweedsche *f* 220, *f* 225. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 141, 153; dito en dito Voeder *f* 105, 111; Ligte dito *f* 90, 99. — Boekweit. Rijn op 140/2 ℔ *f* 240 — Boonen Zeeuws. Paardeboonen *f* 210, 222; Duiveboonen *f* 240, 255; Walchersche Witte *f* 368, 375; Zeeuwsche dito *f* 315, 345; Walchersche Bruine *f* 315, 338; Zeeuwsche Bruine *f* 293, 308. — Erwten. Walchersche Blaauwe *f* 293, 308; Zeeuwsche dito *f* 263, *f* 285; dito groote *f* 293, 308; dito Witte *f* 255, 270; dito Graauwe *f* 270, 285; Geldersche dito *f* 330, 375. — Inlandsch Lijnzaad is tot vorige prijzen koulant opgeruimd. 1ste kwaliteit 98 a 102 Stuivers; 2de kwaliteit 95 a 96 Stuivers — Kanariezaad 25 Cents lager. — Bruin Mosterdzaad *f* 19, 20, Geel dito *f* 18½, 20 per Mud. — Raapkoeken *f* 88, *f* 93. Lijnkoeken *f* 140, 160 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 440; 158/2 ℔ Nieuwe Bovenlandsche *f* 395.

SCHIEDAM, 15 Jan. Moutwijn *f* 18; Jenever *f* 23,50; Amst. Proef *f* 24,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 15 Jan. *Koffij.* Hiervan zijn verkocht 850 balen Java en 100 balen Domingo.

Rijst. Door uitvoer zijn verkocht 2528 balen ongep. Aracan.

Tabak. Heden zijn afgedaan 160 vaten Kentuckij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Jan. Olie, Triton, Tagal.

HELVOET, 14 Jan. Van der Obe, Nordsterne, Cephalonia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 14 Jan. Hofker, Zaanstroom, Batavia - Van Olst, Mathilde, Soerabaya. - Visser, Eliza, Suriname. - Lodewijks, Alberdina, Triëst. - De Jonge, Feunegina Arentina, Genua.

HELVOET, 14 Jan. V. d. Veen, Maria Magdalena, Batavia. Sissingh, Johanna Maria, id. - Goosens, Axim, Kust van Guinea. Meermans, Amerika, Buenos Ayros.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 7 Jan. op 41° N. Br. 14° W. L. Skogman, kapt. J. G. Zachriason, van Batavia n. Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

TAGAL, Triton, H. Olie 13800 b. Koffij, 2433 krj Suiker, 773 sch. Tin, 1 paatij Geelqout en 3376 b. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 Jan. in lading naar:

Keulen	D. Hogewegh, Prins Emil.
,,	E. Haasters, Colln N°. 15
Mainz	J. B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Manheim	C. Neff, Ocean.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung
Dusseldorp & Neus	C. W. Lenkering, Niederrein N°. 12.

Rijnhoogte ARNHEM 15 Jan. 2 el 55 duim.
KEULEN 14 ,, 10 vt. 5 ,,

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.